

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**44296**

Aşağıdaki sorularımın, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat İŞIKHAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Ulaş KARASU
Sivas Milletvekili

Diyalektik Araştırmalar Enstitüsü MESEM Çalışma Grubunun, MESEM'li Gençler Haberleşme ve Dayanışma Ağı'yla birlikte yaptığı ve İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi (İSİG) tarafından yayımlanan ve 463 MESEM'li çocukla yapılan anket çalışması, Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM) kapsamında çocukların maruz kaldığı ağır çalışma koşullarını gözler önüne sermektedir.

Araştırmaya göre; çocukların yarısından fazlası günde **10-12 saat çalıştığını**, 69 çocuk ise **12 saatin üzerinde çalıştırıldığını** ifade etmektedir. Ankete katılan çocukların neredeyse yarısı (219 çocuk) iş kazası geçirdiğini belirtirken, önemli bir kısmı yaptıkları işin mesleki eğitimle ilgisi olmadığını ve “angarya işler” yaptığını dile getirmektedir. Yine aynı çalışmada çocukların büyük bölümünün yeterince dinlenemediği, iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin yetersiz olduğu ve sistemin “mesleki eğitim” amacından uzaklaşarak fiilen ucuz işgücü teminine dönüştüğü anlaşılmaktadır.

Ülkemizdeki, araştırmalar ve saha verileri yüz binlerce çocuğun MESEM kapsamında çalıştırıldığını ve bu sistemin giderek yaygınlaşan bir **çocuk işçiliği modeli** haline geldiğini ortaya koymaktadır. Tüm bu veriler birlikte değerlendirildiğinde, MESEM uygulamasının çocukların eğitim hakkı, sağlığı ve güvenliği açısından ciddi riskler barındırdığı; denetim, mevzuat ve uygulama açısından önemli sorunlar içerdiği anlaşılmaktadır. Bu çerçevede;

1. MESEM kapsamında çalışan çocukların günlük çalışma sürelerinin 10-12 saat ve üzeri olduğu iddiaları Bakanlığınız tarafından araştırılmış mıdır? Bu konuda yapılan denetimlerin sonuçları nelerdir?
2. MESEM öğrencilerinin yasal çalışma sürelerini aşacak şekilde çalıştırılmasını engellemek için hangi somut önlemler alınmaktadır?
3. Ankete göre çocukların yaklaşık yarısının iş kazası geçirdiği dikkate alındığında, son bir yıl içinde MESEM kapsamındaki işyerlerinde meydana gelen iş kazalarının sayısı ve türleri nelerdir?
4. MESEM kapsamında çalışan çocukların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin yeterli olmadığı yönündeki bulgular karşısında, Bakanlığınızın denetim ve yaptırım mekanizmaları nelerdir?
5. Mesleki eğitim amacıyla kurulduğu öne sürülen bu sistemde çocukların önemli bir kısmının mesleki eğitim yerine angarya işlerde çalıştırıldığı iddiaları hakkında Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?
6. MESEM kapsamında çalışan çocukların psikolojik şiddet, mobbing ve kötü muameleye maruz kaldığı yönündeki bulgular hakkında Bakanlığınıza ulaşan şikâyet sayısı kaçtır? Bu şikâyetlere ilişkin hangi işlemler yapılmıştır?
7. Önergenin yanıtlandığı tarih itibarıyla MESEM sistemine kayıtlı toplam öğrenci sayısı kaçtır? Bu öğrencilerin sektörel dağılımı nelerdir?
8. MESEM uygulamasının çocuk işçiliğini artırdığı yönündeki eleştiriler karşısında Bakanlığınızın bir etki analizi bulunmakta mıdır? Bulunuyor ise içeriği nedir?
9. Çocukların eğitim hakkını zedelemeyecek, güvenli ve nitelikli bir mesleki eğitim sistemi kurulması için Bakanlığınızın yeni bir düzenleme veya reform çalışması var mıdır? Olacak mıdır?
10. MESEM kapsamında çalışan çocukların sigorta ve sosyal haklarının korunması konusunda mevcut uygulamalar yeterli midir? Bu alanda yeni bir düzenleme planlanmakta mıdır?